

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE

Zbiory

Teoria automatów i języków formalnych

Dr inż. Janusz Majewski
Katedra Informatyki

Zbiory (1)

Pojęcia pierwotne:

- zbiór
- element zbioru
- przynależność elementu x do zbioru A
 $x \in A$

Konstruktor zbioru:

$\{ x \mid P(x) \}$ oznacza „zbiór elementów x , takich że $P(x)$ jest prawdziwe”, gdzie $P(x)$ jest pewnym stwierdzeniem (predykatem) o elementach x

$\{ x \in A \mid P(x) \}$ oznacza „zbiór elementów x należących do zbioru A , takich że $P(x)$ jest prawdziwe”

Przykład:

$\{ 0^i 1^j \mid 0 \leq i \leq j \}$ oznacza „zbiór łańcuchów zerojedynekowych o pewnej liczbie zer (być może zerowej) po której następuje co najmniej tyle samo jedynek”

Zbiory (2)

Zawieranie się zbiorów:

Jeśli każdy element zbioru A jest elementem zbioru B , to mówimy, że zbiór A jest zawarty w zbiorze B , co zapisujemy:

$$A \subseteq B \Leftrightarrow (\forall x) (x \in A \Rightarrow x \in B)$$

Równość zbiorów:

Dwa zbiory są równe, jeśli mają te same elementy.

$$A = B \Leftrightarrow (A \subseteq B \wedge B \subseteq A)$$

$$A = B \Leftrightarrow (\forall x) (x \in A \Leftrightarrow x \in B)$$

Podzbiór właściwy:

Zbiór A jest podzbiorem właściwym zbioru B , jeśli zbiór A zawiera się w zbiorze B i równocześnie zbiór A nie jest równy zbiorowi B .

$$A \subset B \Leftrightarrow (A \subseteq B \wedge A \neq B)$$

Operacje na zbiorach

Operacje na zbiorach:

- Suma teoriomnogościowa, unia

$$A \cup B \Leftrightarrow \{ x \mid x \in A \vee x \in B \}$$

- Iloczyn teoriomnogościowy, przecięcie

$$A \cap B \Leftrightarrow \{ x \mid x \in A \wedge x \in B \}$$

- Różnica zbiorów

$$A - B \Leftrightarrow \{ x \mid x \in A \wedge x \notin B \}$$

Zbiór potęgowy, moc zbioru

Zbiór potęgowy nad A:

Zbiór potęgowy 2^A to zbiór wszystkich podzbiorów zbioru A

$$2^A = \{ X \mid X \subseteq A \}$$

Przykład:

$$A = \{0, 1, 2\}$$

$$2^A = \{ \emptyset, \{0\}, \{1\}, \{2\}, \{0, 1\}, \{0, 2\}, \{1, 2\}, \{0, 1, 2\} \}$$

Przykład:

$$2^\emptyset = \{ \emptyset \}$$

Moc zbioru:

Moc $\#A$ zbioru A zawierającego skończoną liczbę elementów jest liczbą jego elementów.

Przykład:

$$A = \{0, 1, 2\}$$

$$\#A = 3$$

$$\#2^A = 2^3 = 8$$

Iloczyn kartezjański

Iloczyn kartezjański:

Para uporządkowana (a, b) składa się z elementu $a \in A$ i $b \in B$ wziętych w tym właśnie porządku.

Iloczynem (produktem) kartezjańskim $A \times B$ zbiorów A i B nazywamy zbiór wszystkich uporządkowanych par (a, b) , takich że $a \in A$ i $b \in B$.

$$A \times B \Leftrightarrow \{ (a, b) \mid a \in A \wedge b \in B \}$$

Przykład:

$$A = \{0, 1, 2\}$$

$$A \times A = \{ (0, 0), (0, 1), (0, 2), (1, 0), (1, 1), (1, 2), (2, 0), (2, 1), (2, 2) \}$$

$$\#A = 3$$

$$\#(A \times A) = 3^2 = 9$$